

LAKEUDEN URSA RY.

Toimintakertomus vuodelta 2006

Toimintakertomuksen sisältö:

1. Tietoa yhdistyksestä	3
1.1 Yhdistyksen toimitilojen sijainti ja yhteystiedot.....	3
1.2 Jäsenmäärä.....	3
1.3 Jäseneksi liittyminen.....	3
1.4 Toiminnan rahoitus	3
1.5 Jäsenkokoukset.....	4
1.6 Hallitus.....	4
1.7 Kirjasto ja lainaustoiminta	4
1.8 Kirjahankinnat yhteistilauksina	5
1.9 Havaintolaitteet	5
1.10 Luennot	5
2. Toiminta ja tapahtumat	6
2.1 Jäsenillat	6
2.2 Tähtinäytökset	6
2.3 Vapaa-ajan messut 6.-7.5.2006	6
2.4 Havaintoillat	6
2.5 Valtakunnallinen tähtiharrastusviikko 18.-22.9.2006	6
2.6 Pohjanmaan tähtitapaaminen	6
3. Matkat	7
3.1 Valtakunnalliset harrastustapahtumat.....	7
4. Tiedotustoiminta ja julkisuus	7
4.1 Jäsenlehti ja Internet.....	7
4.2 Tiedottaminen.....	7
4.3 Lehtiartikkelit	7
4.4 Radio- ja TV-haastattelut.....	8
5. Observatoriohanke	8
5.1 Rakentamisesta lyhyesti	8
5.2 Tulevaisuuden näkymiä	8

1. Tietoa yhdistyksestä

1.1 Yhdistyksen toimitilojen sijainti ja yhteystiedot

Yhdistyksen toimitilat olivat kevätkaudella 2006 Seinäjoella Törnävän kaupunginosassa entisen Veitikan päiväkodin talossa, Björkenheimintie 12:sta eli ns. puistotien varrella. Syyskaudeksi yhdistys pääsi muuttamaan toimintansa Tähtisuon observatoriolle, Tähtitornintien varrelle Honkakylän läheiselle Sahannevalle.

Yhdistyksen sähköpostiosoite on lakeus-ursa@ursa.fi

Yhdistyksen kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.ursa.fi/yhd/lakeus/>

1.2 Jäsenmäärä

Vuoden 2006 lopussa yhdistyksen jäsenmäärä oli yhteensä 220 henkilöä, tällä jäsenmäärällä Lakeuden Ursasta tuli Suomen kolmanneksi suurin tähtiharrastusyhdistys valtakunnallisen Ursan ja Jaalassa toimivan Konut Tähdet -yhdistyksen jälkeen. Lakeuden Ursan jäsenistä 119 oli varsinaista jäsentä, 100 perhejäsentä ja yksi kunniajäsen. Vuoden 2006 aikana yhdistykseen liittyi 88 uutta jäsentä, joista 41 oli varsinaista jäsentä ja 49 perhejäsentä. Yhdistyksestä erotettiin kymmenen jäsentä maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi.

1.3 Jäseneksi liittyminen

Yhdistyksen kotisivuilta www.ursa.fi/yhd/lakeus/ löytyy jäsenanomuslomake, joka täytetään yhdistykseen liittymistä varten. Jäsentietolomakkeella voi ilmoittaa myös osoitteenmuutoksen. Jokainen uusi jäsen liitetään oletusarvoisesti yhdistyksen sähköpostilistalle sjursa-l@ursa.fi. Tällä pyritään saamaan yhdistyksen tiedotustoiminta mahdollisimman kustannustehokkaaksi.

Kotisivujen lisäksi Lakeuden Ursan jäseneksi voi liittyä myös jäsenilloissa tai muissa yhdistyksen järjestämissä harrastustapahtumissa ilmoittamalla asiasta yhdistyksen toimihenkilöille ja maksamalla jäsenmaksun. Halukkuutensa liittyä voi ilmoittaa myös sähköpostilla.

1.4 Toiminnan rahoitus

Yhdistyksen toiminnan tärkein rahoituskanava ovat luonnollisesti jäsenmaksutuotot, jotka kuitenkin kattavat ainoastaan n. 15 % yhdistyksen vuotuisesta rahantarpeesta. Lisäksi toimintaa rahoitetaan yritysten ja yksityisten antamalla lahjoituksilla sekä kaupungilta saatavilla toiminta-avustuksilla (jotka kuitenkin jäävät melko pieniksi). Satunnaisesti toimintaan saadaan apurahoja eri säätiöiltä.

Tiivistelmä yhdistyksen tuloslaskelmasta vuodelta 2006:

Jäsenmaksutulot olivat	1.645,00 €
Toiminta-avustukset kaupungilta	700,00 €
Tilinpäätös osoitti voittoa	12.296,85 €

Tilikauden suuri "ylijäämä" johtuu yhdistyksen saamista apurahoista sekä tähtitornin rakentamiseen saaduista EU-rahoista. Rahat ovat kuitenkin kuluneet tehokkaasti tähtitornin rakentamiseen, joten ne näkyvät taseessa osana yhdistyksen omaisuutta.

1.5 Jäsenkokoukset

Kevätkokous pidettiin 19.3.2006 yhdistyksen kerhohuoneella. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät kevätkokousasiat ja keskusteltiin tähtitornihankkeesta.

Syyskokous pidettiin 21.10.2006 observatoriolla. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät syyskokousasiat. Varsinaisista jäsenistä valittiin erovuorossa olevan Unto Rissanen tilalle Eeva-Liisa Vaivila ja Janne Vikman valittiin uudelleen, sekä varajäseniksi erovuoroisten Erkki Tervolan tilalle Niko Honkonen ja Rauno Savolan tilalle Maarit Alkkiomäki.

Tilintarkastajana vuonna 2006 oli Jari Vaivila ja varatilintarkastajana Riitta Lainimo.

1.6 Hallitus

Hallituksen jäsenet ja toimihenkilöt vuonna 2006 olivat:

Puheenjohtaja	Marko Myllyniemi
Varapuheenjohtaja	Kalevi Lehtimäki
Sihteeri	Eeva-Liisa Vaivila
Rahastonhoitaja	Janne Vikman
Hallituksen jäsenet	Kalevi Lehtimäki Unto Rissanen Tuomas Huuki Janne Vikman
Varajäsenet	Tapani Koskiniemi Erkki Tervola Jari Kankaanpää Rauno Savola
Tilintarkastaja	Jari Vaivila
Varatilintarkastaja	Riitta Lainimo

Hallitus kokoontui vuoden 2006 aikana 8 kertaa. Kokouksissa valmisteltiin sääntömääräisten kokousten asioita, ja lisäksi tähtitornihakkeen eri vaiheita käytiin läpi tarpeen niin vaatiessa. Tähtitornihankkeen asioita käsiteltiin myös usein jäseniltojen yhteydessä.

1.7 Kirjasto ja lainaustoiminta

Yhdistyksellämme on oma kirjasto tähtitornilla ja se on kaikkien jäsenten käytössä. Kirjaston lehtiosastolta löytyy *Tähdet ja Avaruus* -lehden vuosikerrat vuodesta 1975 alkaen, *Ursa Minor* -lehtien vuosikertoja sekä runsas valikoima ulkomaisia tähtitiedelehtiä (mm. *Sky & Telescope*, *Astronomy*, *Deep Sky*, *Astrophotography*).

Vuonna 2006 kirjastoon saatiin Ursalta 4 uutta kirjaa, jotka olivat:

- ⊕ Avaruussää - Auringosta tuulee
- ⊕ Maailmankaikkeus 2007
- ⊕ Maailmanviiva - Albert Einstein ja moderni fysiikka
- ⊕ Tähdet 2007 - Ursan vuosikirja

Kirjaston kirjat ja lehdet ovat kaikkien yhdistyksen jäsenten lainattavissa, periaatteellinen lai-

nausaika on noin yksi kuukausi. Lainaukset ja niiden palautukset merkitään erityiseen lainauskansioon, joka löytyy tornilta.

Lainattavassa materiaalissa poikkeuksen tekevät Tähtiaika ja Tähdet ja Avaruus -lehden sekä Sky & Telescope -lehtien 1970-lukujen vuosikerrat, joiden lainaus on mahdollista ainoastaan hallituksen jäsenille, johtuen niiden jokin asteisesta harvinaisuusstatuksesta. Näidenkin sisältöön tutustumiseen on kuitenkin mahdollisuus tornilla.

Jäsenet käyttivät yhdistyksen kirjastoa ahkerasti kerhoiltojen ja erilaisten muiden tilaisuuksien yhteydessä. Näiden lisäksi vuoden 2006 aikana kirjastossa kertyi kaikkiaan 40 lainaustapah-tumaa.

1.8 Kirjahankinnat yhteistilauksina

Lakeuden Ursan jäsenillä on mahdollisuus hankkia yhdistyksen kautta Ursan julkaisemia kirjoja edullisina yhteistilauksina. Syksyllä tilattiin Tähdet 2007 -vuosikirjaa ja muutamia muita julkaisuja yhteistilauksena.

1.9 Havaintolaitteet

Syksyllä 2005 saimme Jenny ja Antti Wihurin rahastolta 10.000,00 € apurahan 14" Meade LX200GPS Schmidt-Cassegrain -teleskoopin hankintaan. Teleskooppi ostettiin keväällä 2006, ja se sijoitettiin Sahannevan observatorion torniin marraskuussa.

Lisäksi Yhdistyksen käytössä on vuonna 1987 hankittu JS-Observatoryn valmistama 205/1000 mm ekvatoriaalinen Dobson-teleskooppi, jota käytetään pääasiassa yhdistyksen tähtinäytösten pitämiseen. Putkeen on olemassa myös aurinkosuodin, joten sillä voidaan kesäaikaan pitää Aurinkonäytöksiä.

Yhdistyksellä on myös toinen 205/1000 mm peiliteleskooppi, johon olemme suunnitelleet ekvatoriaalista Dobson-jalustaa. Jalusta odottaa vielä viimeistelyä ja kokoamista, jonka jälkeen myös tätä putkea voitaisiin käyttää sekä tähtinäytöksissä että lainata jäsenille.

1.10 Luennot

Vuoden 2006 aikana pidettiin lokakuussa yksi yleisöesitelmä yhdistyksen 20-vuotisjuhlan yhteydessä Tähtisuon observatoriolla. Yhdistyksen luentovastaava Tapani Koskiniemi luennoi Revontulista ja niiden synnystä.

2. Toiminta ja tapahtumat

2.1 Jäsenillat

Vuoden 2006 aikana pidettiin joka toinen keskiviikko jäseniltoja, kesäkaudella (kesä-heinäkuu) ei tänä vuonna pidetty kerhoiltoja tähtitornihankkeen vuoksi. Kerhoilloissa keskusteltiin luonnollisesti tähtitieteestä, sen harrastamisesta, havaintovälineistä, yhdistyksen toiminnasta, tähtitornihankkeesta. Tähtitornihankkeen vaatimasta ajasta johtuen menneenä vuotena ei kerhoiltojen yhteydessä vietetty teemailtoja lukuun ottamatta lokakuun valosaasteiltaa.

Keskustelun lisäksi nautittiin yleensä iltakahvit ja selkeällä ilmalla pidettiin kerhoiltojen päätteeksi myös tähtinäytöksiä. Jäseniltoja kertyi vuoden aikana kaikkiaan 19, kevätkauden kerhoillat pidettiin Veitikassa ja syyskauden kerhoillat observatoriolla.

2.2 Tähtinäytökset

Vuoden 2006 keväällä oli tarkoitus pitää helmi-maaliskuussa keskiviikkoisin tähtinäytöntöjä kerhohuoneiston pihalla tai Tähtisuon observatoriolla. Valitettavasti pilvisyyden vuoksi ainoastaan muutama näytös pystyttiin pitämään suunnitelmien mukaan. Vuoden 2006 aikana pidettiin myös muutamia koululais- ja tilausnäytöntöjä.

Syksyllä pidettiin muutamia aurinkonäytöksiä tähtiharrastusviikon aikana.

2.3 Vapaa-ajan messut 6.-7.5.2006

Lakeuden Ursa osallistui Seinäjoki Areenassa 6.-7.5.2006 pidetyille Vapaa-ajan messuille omalla osastollaan, jossa esiteltiin yhdistyksen toimintaa, tähtitornihanketta ja havaintovälineitä, sekä myytiin Ursan kirjoja. Kolmen päivän aikana osastoon lähemmin tutustui arviolta noin 300 henkilöä eli selvästi vähemmän kuin vuoden 2005 messuilla. Messujen aikana yhdistykseen liittyi toistakymmentä uutta jäsentä.

2.4 Havaintoillat

Tähtitornin rakennuskiireiden vuoksi havaintoiltoja ei vuoden 2006 aikana juuri ehditty järjestää.

2.5 Valtakunnallinen tähtiharrastusviikko 18.-22.9.2006

Lakeuden Ursa osallistui Valtakunnallisen tähtiharrastusviikon viettoon pitämällä avoimet ovet observatoriolla kolmena iltana. Kunakin iltana observatorioon kävi tutustumassa suunnitelleen nelisenkymmentä kiinnostunutta, yhteensä noin 120 henkilöä. Uusia jäseniä yhdistykseen liittyi kolmisenkymmentä.

2.6 Pohjanmaan tähtitapaaminen

Lakeuden Ursan ideoima Pohjanmaan tähtitapaaminen oli vuoden aikana jäissä johtuen tähtitornin rakentamisesta johtuvista kiireistä. Pohjanmaan tähtitapaamista kehitellään kuitenkin edelleen tornin valmistuttua ja toteutetaan maaliskuussa 2007. Pohjanmaan tähtitapaaminen on tarkoitettu maakunnan tähtiharrastajien kohtaamiseen.

3. Matkat

3.1 Valtakunnalliset harrastustapahtumat

Tähtitornin rakennuskiireiden vuoksi yhdistyksemme edustajat ehtivät käydä ainoastaan Suomenselän Pegasuksen Töysässä järjestämällä Cygnus -kesäpäivillä elokuun alussa.

4. Tiedotustoiminta ja julkisuus

4.1 Jäsenlehti ja Internet

Yhdistyksemme julkaisee Kassiopeja -nimistä jäsenlehteä ja sen päätoimittajana toimii Marko Myllyniemi. Yhdistyksen jäsenet saavat lehden ilmaiseksi, minkä lisäksi lehti on postitettu useimpien tähtiharrastusyhdistysten kirjastoon.

Ilmestymistiheys on ollut keskimäärin kerran vuodessa, mutta tavoitteena on julkaisutiheyden nostaminen 2-4 numeroon vuodessa. Julkaisutiheyden nostaminen on kuitenkin pitkälti riippuvainen resursseista eli alueen harrastajilta tarvitaan lehteen artikkeleita ja muuta tähtiharrastukseen liittyvää materiaalia. Optimitalanne olisi, mikäli toimitustyöhön saataisiin pari tai kolme "vakituempaa" avustajaa, jolloin koko lehden toimittaminen ei olisi yksin päätoimittajan harteilla. Vuoden 2006 aikana lehdestä ilmestyi ainoastaan yksi 24-sivuinen numero alkusyksystä, painosmäärän ollessa 250 kpl. Lehti oli yhdistyksen 20-vuotisjuhlanumero, jonka johdosta kansi oli nelivärinen.

Yhdistyksellämme on Internetissä oma kotisivu osoitteessa <http://www.ursa.fi/yhd/lakeus/> sekä sähköpostilista sjursa-l@ursa.fi, joissa tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta. Kotisivujen ulkoasua uudistettiin vuoden 2006 aikana ja sivuston toimintaa kehitettiin muutoinkin kuluneen vuoden aikana. Jatkossa tullaan harkitsemaan .fi -domainin hankintaa, mikä edellyttää myös webhotellin hankkimista. Samalla sivuston päivitys on tarkoitus siirtää sisällönhallintajärjestelmällä (Content Management System) ylläpidettäväksi, jolla mahdollistettaisiin, että yhdistyksen kaikki toimihenkilöt voisivat tuottaa tekstiä sivuille.

Vuoden 2005 aikana päätettiin liittää jokainen sähköpostin omaava yhdistyksen jäsenen sähköpostilistalle automaattisesti. Sähköpostin käyttö säästää paitsi postituskuluja niin myös paperia ja värijauhetta ja sitä kautta edelleen luontoa. Sähköpostilistalle liittyminen käy kätevästi yhdistyksen kotisivujen kautta tai ilmoittamalla liittymishalukkuudesta yhdistyksen toimihenkilöille.

4.2 Tiedottaminen

Jäsenilloista ja muusta Lakeuden Ursan toiminnasta tiedotettiin paikallisten Etelä-Pohjanmaa- ja Ilkka-lehtien seuratoimintapalstalla, Tähdet ja Avaruus -lehdessä ja Yleisradion teksti-tv:ssä. Näiden lisäksi toiminnasta tiedotettiin yhdistyksen kotisivujen tapahtumakalenterissa sekä sähköpostilistalla.

4.3 Lehtiartikkelit

Yhdistys näkyi useita kertoja myös lehtiartikkeleissa, mm. elokuussa lehdistötiedote kupolinostosta julkaistiin Ilkassa, Pohjalaisessa ja Ilmajoki-lehdessä. Syyskuussa tiedote tähtiharrastusviikosta julkaistiin Etelä-Pohjanmaassa ja Ilmajoki-lehdessä, minkä lisäksi Kurikka-lehden toimittaja kävi tekemässä jutun tähtiharrastusviikon vietosta. Syksymmällä Pohjalaisessa kirjoitettiin yhdistyksen 20-vuotistaipaleesta ja Uutispäivä Demari julkaisi jutun tähtitornista.

4.4 Radio- ja TV-haastattelut

Radiohaastatteluita vuoden 2006 aikana annettiin kerran, minkä lisäksi yhdistyksen puheenjohtaja Marko Myllyniemi oli TV2:ssa esitettävien Pohjanmaan alueuutisten haastattelussa tähtiharrastusviikolla.

5. Observatoriohanke

5.1 Rakentamisesta lyhyesti

Seinäelementit saatiin paikoilleen tammikuun alkupäivinä, jonka jälkeen päästiin valmistelemaan observatorion katon rakentamista. Katto ja kattorakenteet saatiin tehtyä helmimaaliskuun aikana, jonka jälkeen siirryttiin sisätilojen eristämiseen ja viimeistelyyn.

Sisätilojen maalaus suoritettiin huhnikuussa. Kesän aikana viimeisteltiin niin eteistä kuin observatorion sisätilojakin. Myös jonkinlainen parveke saatiin aikaan, vaikka se ei aivan niin iso olekaan kuin alun perin oli suunniteltu.

Kupoli nostettiin elokuussa, ja syksyn mittaan saatiin myös Meaden tolppajalusta paikoilleen. Marras-joulukuun aikana suoritettiin kaukoputken suuntaustoimenpiteitä.

5.2 Tulevaisuuden näkymiä

Tähtitornihanketta on viety eteenpäin työnimellä *Tähtisuon Observatorio* (Star Swamp Observatory). Harkinnassa on myös käyttää observatorion virallisena nimenä läheisen suoalueen nimeä eli Sahannevan observatoriota (Saw Fen Observatory).

Jossain vaiheessa observatorion alueelle on tarkoitus pystyttää myös pienempi, pyramidikupolinen tähtitorni.

CCD-kameran hankintaa varten anotaan apurahaa Etelä-Pohjanmaan kulttuurirahastolta tai Jenny ja Antti Wihurin rahastolta.

Jatkossa tarkoitus on panostaa myös observatorion oheistoimintoihin, kuten grillikotaan. Näissä pyritään tekemään yhteistyötä mm. Seinäjoen kaupungin liikuntatoimiston kanssa, joka rakentaa alueelle ulkoilureitistöä.